

PREZYDENT MIASTA KROSNA

INFORMACJA
na temat realizacji Strategii
Rozwoju Miasta Krosna
w 2009 r.

Krosno, wrzesień 2010 r.

Wstęp

Informacja zawiera sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013, która została przyjęta Uchwałą Nr XXVII/568/04 Rady Miasta Krosna z dnia 26 listopada 2004 r. i zmieniona Uchwałą Nr LVI/1044/06 Rady Miasta Krosna z dnia 3 października 2006 r.

W pierwszej części informacji zostały wyszczególnione zadania strategiczne realizowane w 2009 r., wraz z krótkim opisem oraz przyporządkowaniem symbolu celu i kierunku strategicznego. Kwoty wydatkowane na realizację zadań znajdują się w sprawozdaniu z realizacji budżetu miasta za 2009 r. Znaczną część zadań stanowią projekty inwestycyjne, wieloletnie.

Druga część informacji przedstawia wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta, dostępne w sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Miasta Krosna oraz Komendy Miejskiej Policji w Krośnie.

Część I. Sprawozdanie z realizacji zadań strategicznych w 2009 r.

1. Obszar strategiczny ŁAD PRZESTRZENNY.

Krosno – miasto szans rozwojowych.

1.1. Realizacja Wieloletniego Programu Sporządzania Planów Miejsowych (A1).

W 2009 r. Rada Miasta Krosna uchwaliła miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o łącznej powierzchni 70,1 ha. Są to plany „Śródmieście XIV” i Śródmieście „XV” oraz zmiana planu „Polanka III”.

Ponadto podjęto uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planów „Krościenko XV”, „Krościenko XVI”, „Białobrzegi VII”, „Białobrzegi VIII”, dla terenu o łącznej powierzchni 798 ha.

Udział terenów objętych ważnym planem miejscowym do powierzchni Krosna ogółem wyniósł na koniec 2009 r. ok. 30%.

1.2. Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego (A3, B8).

Projekt polega na przebudowie nawierzchni ulic i ciągów pieszych, adaptacji Wieży Farnej na cele turystyczne, wykonaniu oświetlenia ulic oraz obiektów zabytkowych Rynku, wymianie małej architektury oraz wyeksponowaniu i oznakowaniu elementów historycznych Starego Miasta. W 2009 r. podpisano umowę z wykonawcą dokumentacji projektowej.

Kontynuowano przebudowę nawierzchni ulic oraz chodników na Starym Mieście. Ułożono nawierzchnię z kostki granitowej na 3500m² oraz 582 m² kostki betonowej, 716 m krawężnika kamiennego, 2258 m² chodnika z płyt kamiennych. Posadowiono także 13 lamp oświetleniowych na ul. Słowackiego.

Ponadto kontynuowano prace nad utworzeniem Centrum Dziedzictwa Szkoła. Szczegółowe informacje na temat projektu zostały przedstawione w pkt. 2.2. Informacji.

1.3. Zagospodarowanie terenu ogrodu jordanowskiego przy ul. Grodzkiej (A4, C7).

Ogród został poddany kompleksowej rewitalizacji. W 2009 r. zakończono remont alejek parkowych. Wykonano dwa boiska do badmintonu oraz boisko wielofunkcyjne do koszykówki i siatkówki. Ponadto wykonano sześć podwójnych stołów szachowych. W wyremontowanym pawilonie uruchomiono świetlicę oraz kawiarenkę.

Zrewitalizowany park stał się miejscem wypoczynku dzieci i młodzieży.

Park jest objęty monitoringiem miejskim.

1.4. Nabycie nieruchomości pod budowę drugiej jezdni obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28 (A5).

Budowa drugiej jezdni drogi krajowej nr 28 na terenie Krosna jest realizowana na gruncie położonym wzdłuż ul. Podkarpackiej, na odcinku o długości ok. 5,1 km. W 2009 r. pod budowę drugiej jezdni wykupiono grunty o łącznej powierzchni 1,0625 ha, w tym trzy budynki mieszkalne, dwie wiaty magazynowe i dwa pawilony usługowo – handlowe. Na zadanie wydano kwotę 2 352 067,00 zł. Do

realizacji pierwszego etapu inwestycji pozostał do wykupienia grunt o powierzchni 0,0822 ha (6 działek), co stanowi 1,6% terenów objętych tym etapem.

Do realizacji kolejnych etapów inwestycji pozostały do wykupienia grunty o łącznej powierzchni 2,6739 ha, na które składają się 73 działki.

1.5. Dobudowa drugiej jezdni obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28 (A5).

W 2009 r. wykonano dobudowę drugiej jezdni obwodnicy na odcinku 1700 m – od ul. Zręcińskiej do ul. Składowej. W ramach inwestycji wykonano kanalizację deszczową, przebudowano sieci gazową i teletechniczną oraz sygnalizację świetlną. Wybudowane zostały także dwie drogi zbiorcze po obu stronach obwodnicy. Poszerzono skrzyżowanie ulic Czajkowskiego – Podkarpacka – Składowa. Ponadto wzmocniono nawierzchnię istniejącej jezdni ul. Podkarpackiej.

1.6. Budowa południowo-wschodniej obwodnicy miasta (droga G) pomiędzy ul. Zręcińską a ul. Korczyńską (A5).

Nowa droga będzie stanowiła południowo – wschodnią obwodnicę miasta. Usprawni ruch w rejonie lotniska, odciąży drogę krajową nr 28 i ułatwi przejazd przez miasto. W 2009 r. opracowano raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

1.7. Budowa zachodniej obwodnicy miasta (droga Z) pomiędzy ul. Zręcińską a ul. Bema (A5).

Budowa nowej drogi odciąży drogę krajową nr 28 od ruchu tranzytowego. Umożliwi także zagospodarowanie nowych terenów na osiedlu Turaszówka i w dzielnicy Polanka. W 2009 r. trwały prace nad przygotowaniem materiałów niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

1.8. Przebudowa skrzyżowania ul. Podkarpackiej z ul. Tysiąclecia (A5).

Przebudowa polegać będzie na poszerzeniu ul. Podkarpackiej celem wytworzenia dodatkowego pasa dla lewoskrętu od strony Jasła oraz prawoskrętu od strony wiaduktu, poszerzeniu wlotu z ul. Tysiąclecia oraz docelowo zainstalowaniu sygnalizacji świetlnej. Dokumentacja techniczna została opracowana. Zadanie będzie realizowane jako część projektu rozbudowy obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28.

1.9. Przebudowa skrzyżowania ul. Piłsudskiego z ul. Krakowską (A5).

Zadanie polega na przekształceniu skrzyżowania w rondo, co usprawni wyjazd z ul. Łukasiewicza i ul. Lewakowskiego. Miasto posiada koncepcję rozbudowy skrzyżowania. Zlecono opracowanie materiałów niezbędnych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

1.10. Poprawa powiązań komunikacyjnych poprzez przebudowę skrzyżowania na ulicy Bohaterów Westerplatte w Krośnie wraz z modernizacją ciągu gminnych dróg dojazdowych (A5).

Na realizację zadania pozyskano środki pomocowe z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. W ramach projektu w 2009 r. wybudowano rondo na ul. Bohaterów Westerplatte. Prace w zakresie modernizacji ulic Bohaterów Westerplatte, Powstańców Warszawskich, Powstańców Śląskich i Lenarta kontynuowano w 2010 r.

1.11. Poprawa powiązań komunikacyjnych regionu poprzez modernizację dróg powiatowych nr 1977R i 1979R w ciągu ulic Popiełuszki – Krakowska w Krośnie (A5).

Zadanie zostało podzielone na dwa etapy. Wyłoniono wykonawcę pierwszego etapu – remont ul. Popiełuszki. Realizację drugiego etapu (remont ul. Krakowskiej) przełożono na 2010 r.

1.12. Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez poprawę powiązań komunikacyjnych dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych i lotniska wzdłuż ulic Zręcińska – Lotników (A5).

Inwestycja jest realizowana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. W 2009 r. wykonano część kanalizacji deszczowej, a także prowadzono prace nad poszerzeniem chodnika.

1.13. Budowa ulicy Witosa (A5).

W 2009 r. zakończono realizację inwestycji. Wykonano nawierzchnię asfaltową drogi o powierzchni 3145 m² oraz chodnik o powierzchni 4741 m² ze ścieżką rowerową. Nowa droga ułatwiła dojazd do dzielnicy Suchodół.

1.14. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 991 (A5).

Rozbudowa drogi nastąpi na odcinku od granic miasta do ul. Betleja. Na jezdni zostanie położona nawierzchnia asfaltowa, a chodniki otrzymają nową nawierzchnię z kostki betonowej. Zostaną przebudowane skrzyżowania. Zadanie obejmuje także przebudowę mostu na rzece Wisłok w ciągu ul. Niepodległości. W 2009 r. opracowano projekt rozbudowy drogi.

1.15. Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego ul. Lwowskiej z torami kolejowymi (A6).

Opracowano ostateczną koncepcję budowy skrzyżowania.

1.16. Budowa mostu na ul. Konopnickiej (A6).

Zadanie polega na budowie nowego mostu dwuprzęsłowego o długości 80 m, z jezdnią o szerokości 7 m. W 2009 r. opracowywany był projekt techniczny przedsięwzięcia.

1.17. Budowa parkingu przy ul. Okrzei oraz kładki dla pieszych przez rzekę Wisłok (A7).

Zadanie polega na budowie parkingu na ok. 100 miejsc z kładką, umożliwiającą przejście przez Wisłok, ułatwiającą dostęp do Starego Miasta. Zadanie znajduje się w fazie projektowej.

1.18. Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje (A8).

Projekt zakłada kompleksowe uzbrojenie terenu o powierzchni 33 ha, zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska. Teren będzie przeznaczony pod innowacyjne inwestycje przemysłowe i usługowe, w wyniku których powstaną nowe miejsca pracy.

W 2009 r. uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Złożony został wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Uzyskano także wszystkie niezbędne zgody

na dysponowanie gruntem na cele budowlane. Ponadto rozpoczęto prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej zasilania w energię elektryczną.

W celu powiększenia strefy inwestycyjnej prowadzony jest wykup prywatnych gruntów zlokalizowanych pomiędzy lotniskiem a planowaną drogą „G”.

1.19. Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie – I etap (A9).

Projekt został wpisany na listę indykatywną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2007-2013. W 2009 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na opracowanie dokumentacji projektowej. Przetarg został jednak unieważniony, ze względu na nieuregulowanie sprawy zarządzania lotniskiem.

W listopadzie 2009 r. zostało podpisane porozumienie z Aeroklubem Polskim, dotyczące przekazania zarządzania lotniskiem na rzecz Prezydenta Miasta Krosna. Umożliwiło to podjęcie dalszych prac zmierzających do realizacji projektu. Dzięki inwestycji na lotnisku powstanie utwardzona droga startowa o długości 1100 m i szerokości 30 m z oświetleniem i pomocami nawigacyjnymi, droga kołowania oraz płyta do tankowania samolotów. Lotnisko zostanie ogrodzone, a do istniejącego budynku wieży zostanie dobudowana nowa kondygnacja służąca zarządzaniu lotniskiem i kontroli ruchu lotniczego.

2. Obszar strategiczny PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. *Krosno – miasto sukcesu gospodarczego.*

2.1. Funkcjonowanie Krośnieńskiego Inkubatora Technologicznego KRINTECH Sp. z o.o. (B3).

Krośnieński Inkubator Technologiczny „KRINTECH” Sp. z o.o. jest działającą od 2005 r. spółką, w której większość udziałów posiada miasto Krosno.

Głównym celem działalności Inkubatora jest promowanie przedsiębiorczości, zapewnienie początkującym przedsiębiorcom pomocy w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii, a także stwarzanie warunków do powstawania nowych małych i średnich firm produkcyjnych i usługowych oraz poszerzanie działalności produkcyjnej i usługowej firm już istniejących. Inkubator oferuje atrakcyjne cenowo warunki lokalowe, obsługę administracyjno – biurową i doradztwo biznesowe. Inkubator działa na zasadach non-profit.

Wtórnym celem działalności Inkubatora jest stopniowy rozwój i usamodzielnianie się firm.

W końcu 2009 r. w Inkubatorze prowadziło działalność 8 firm (w tym 5 firm nowoprzyjętych).

Od początku działalności do końca 2009 r. Inkubator opuściło 10 firm.

2.2. Centrum Dziedzictwa Szkła (B8, E2).

Projekt został wpisany na listę projektów kluczowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Zakłada powstanie studia szkła z piecem hutniczym, gdzie m.in. będą organizowane pokazy ręcznego formowania gorącej masy szklanej (w obecnym budynku Biura Wystaw Artystycznych). Ponadto w zrewitalizowanych piwnicach przedprożnych Rynku zostanie zorganizowana galeria szkła artystycznego. Częścią projektu będzie także ekspozycja dotycząca

historii przemysłu szklarskiego na Podkarpaciu, zlokalizowana w Muzeum Podkarpackim. Z kolei w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza zaprezentowane zostaną światowe trendy w projektowaniu szkła artystycznego. Przestrzeń miasta wypełnią szklane elementy małej architektury. Pojazd stylizowany na zabytkową kolejkę będzie przewoził turystów po „szklanym szlaku”, na którym będzie można zwiedzać huty o różnych profilach produkcji.

W 2009 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe dotyczące opracowania dokumentacji projektowej dla budynku Biura Wystaw Artystycznych. Przeprowadzono także konkurs na wykonanie projektu budowlanego piwnic przedprożnych oraz konkurs na wykonanie projektu małej architektury szklanej. Złożony został wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

2.3. Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania- Krosno (B10).

Na liście projektów kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 znajduje się projekt „Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania - Krosno”, mający na celu kształcenie kadr w zakresie innowacyjności oraz transferu nowoczesnych technologii (głównie dla przemysłu lotniczego), dzięki wyposażeniu pracowni i laboratoriów Centrum Kształcenia Praktycznego i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Krośnie w specjalistyczny sprzęt. W 2009 r. opracowano kompletną dokumentację projektową, uzyskano wymagane uzgodnienia oraz pozwolenie na budowę.

2.4. Promocja gospodarcza Krosna (B12, E3).

W 2009 r. kontynuowana była współpraca z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. (PAIilZ) oraz Centrum Obsługi Inwestora w Rzeszowie. Instytucje te wspierają miasto w zakresie promocji ofert inwestycyjnych wśród inwestorów zagranicznych.

Miasto wzięło także udział w kilku ważnych wydarzeniach promocyjnych rangi międzynarodowej, we współpracy z samorządem Województwa Podkarpackiego:

- Targi Urbis Invest w Brnie – jedna z największych wystaw o charakterze inwestycyjnym w Europie Środkowo – Wschodniej. Krosno zaprezentowało swoją ofertę dla inwestorów na wspólnym stoisku przedstawicieli Województwa Podkarpackiego.
- Wizyta ambasadorów kilkudziesięciu krajów w Arłamowie – współorganizowana przez miasto. Podczas uroczystego spotkania Prezydent Miasta zaprezentował atuty krośnieńskiej gospodarki, oraz ofertę dla inwestorów.
- Udział w rozmowach z przedstawicielami misji gospodarczych przedsiębiorców z Kanady oraz Japonii, goszczących w Rzeszowie.
- Dni Województwa Podkarpackiego w Paryżu - wydarzenie zorganizowane przez Zarząd Województwa Podkarpackiego i Ambasadę RP we Francji. Prezydent Miasta Krosna zaprezentował przedstawicielom francuskich przedsiębiorców oraz mediów możliwości inwestowania w Krośnie, a także projekt Centrum Dziedzictwa Szkła.

3. Obszar strategiczny SFERA SPOŁECZNA.

Krosno – miasto zadowolonych mieszkańców.

3.1. Przeciwdziałanie bezrobociu (C1).

Zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie na mocy porozumienia zawartego przez miasto z Powiatem Krośnieńskim. Pomoc, jaką Urząd Pracy świadczy osobom bezrobotnym, była nieoceniona szczególnie w czasie nasilenia się skutków kryzysu ekonomicznego. Osoby bezrobotne chętnie korzystały z ofert staży, bezpłatnych kursów przygotowujących do wykonywania nowego zawodu, a także dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W 2009 r. środki z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na rozpoczęcie działalności gospodarczej zostały przyznane 113 mieszkańcom Krosna.

W 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy realizował projekt „Więcej szans na Ziemi Krośnieńskiej”, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt zakłada organizację staży, szkoleń oraz przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych, a szczególnie osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

3.2. Wizyjny system monitoringu w mieście (C2).

Kontynuowano rozbudowę infrastruktury monitoringu wizyjnego. Wybudowano punkty monitoringu w Rynku (obok pomnika Józefa Piłsudskiego) oraz przy ul. Okulickiego. Ponadto dokonano modernizacji centrum monitoringu poprzez wymianę sprzętu oraz adaptację nowego pomieszczenia na potrzeby centrum.

W Krośnie działa 12 punktów monitoringu.

3.3. Przeciwdziałanie patologiom (C4).

Jednym z elementów profilaktyki uzależnień i zagrożeń cywilizacyjnych było przeprowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnej dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Zadanie realizowała organizacja pozarządowa, wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert.

Ponadto dla młodzieży klas piątych szkół podstawowych oraz klas drugich gimnazjum zorganizowano spektakle Teatru Profilaktycznego im. Marka Kotańskiego z Krakowa, połączone ze spotkaniem z psychologiem.

Krośnieńskie szkoły podstawowe i gimnazja brały udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2009”. Akcja promuje trzeźwość, sport i zdrowie, informując o negatywnych skutkach sięgania po używki.

Zorganizowano także warsztaty profilaktyczne dla nauczycieli na temat: „Skuteczna profilaktyka przeciwdziałania uzależnieniom w szkole – propozycje działań i programów”.

Ogółem w szkoleniach, warsztatach i spektaklach wzięło udział 3 150 osób.

3.4. Zabezpieczenie dostępności do świadczeń medycznych poprzez realizację Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia (C5).

W ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Krosna na 2009 rok wykonano 2 656 bezpłatnych badań profilaktycznych (profilaktyka chorób układu krążenia, chorób nowotworowych, szczepienia przeciwko grypie), o łącznej wartości 71 918 zł.

3.5. Wywołanie efektu synergii działań w wyniku jednoczesnego wdrożenia programów profilaktyki i promocji zdrowia oraz kompleksowej opieki perinatalnej (C5).

Celem projektu, który uzyskał wsparcie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, jest poprawa zdrowia fizycznego i psychicznego wśród dzieci i młodzieży oraz wzrost społecznej świadomości w zakresie zdrowia. W 2009 r. zakupiono 11 sztuk nowego sprzętu medycznego dla krośnieńskiego szpitala. Rozpoczęto przeprowadzanie badań profilaktycznych dzieci i młodzieży z krośnieńskich szkół i przedszkoli. Wykonano łącznie 20 145 badań (w tym 3 635 badań wzroku; 5 881 badań słuchu; 2 200 badań ortopedycznych; 3 932 badań układu krążenia; 4 497 badań w kierunku alergii).

3.6. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie wyciągu narciarskiego w Czarnorzekach (C7).

Zadanie jest realizowane w ramach projektu „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie”, współfinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. W 2009 r. opracowano kompletną dokumentację projektową oraz uzyskano pozwolenie na budowę. Wyciąg narciarski zostanie przedłużony oraz uzyska instalację naśnieżania.

3.7. Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta poprzez utworzenie Parku Przygody (C7).

Zadanie jest realizowane w ramach projektu „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie”, współfinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. Park Przygody to linowy tor przeszkód zainstalowany na drzewach parku przy ul. Okrzei. Jego uzupełnieniem jest ścieżka zdrowia – platformy z urządzeniami sportowymi.

W 2009 r. wykonano znaczną część robót w zakresie budowy urządzeń rekreacyjnych oraz budynku obsługi.

3.8. Utworzenie Centrum rekreacyjno - sportowego przy ul. Bursaki (C7).

Koncepcja utworzenia centrum rekreacyjno – sportowego zakłada gruntowną przebudowę istniejących już budynków oraz powstanie nowych obiektów. Inwestycja została podzielona na etapy. Pierwszy z nich obejmuje budowę bieżni lekkoatletycznej z oświetleniem i pełnowymiarowej płyty piłkarskiej z naturalną nawierzchnią oraz oświetlonego boiska o sztucznej nawierzchni. Boiska będą ogrodzone. Obie inwestycje będą dofinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. W 2009 r. wykonano prace związane z przygotowaniem dokumentacji.

Kolejne etapy zakładają budowę centrum zdrowia, odnowy biologicznej i urody SPA z basenem krytym, krytego lodowiska, kompleksu basenów otwartych, ścianki wspinaczkowej, kortów tenisowych, ścianek treningowych do tenisa, boiska do kometki, skateparku, hotelu i restauracji oraz sceny z miejscem imprez masowych. Do realizacji tych inwestycji miasto poszukuje partnera prywatnego.

W 2009 r. zakończono opracowywanie projektu budowlanego obiektów. Uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia oraz pozwolenie wodnoprawne.

3.9. Utworzenie otwartych stref rekreacji dziecięcej w Krośnie (C7).

W 2009 r. przekazano do użytku wielofunkcyjne ogólnodostępne boisko przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4. Boisko posiada sztuczną nawierzchnię poliuretanową. Nawierzchnia została tak dostosowana, by możliwe było uprawianie różnych dyscyplin sportowych:

- piłki nożnej/piłki ręcznej/unihokeja (1 boisko o wymiarach 45m x 28 m);
- koszykówki (2 boiska o wymiarach 27m x 17m.);
- piłki siatkowej/badmintonu/tenisa ziemnego (2 boiska o wymiarach 22 m x 13 m);
- ringo oraz innych ogólnorozwojowych gier i zabaw.

Zakończono także realizację projektu „Moje boisko – Orlik 2012” , w ramach którego przy ul. Legionów powstał kompleks dwóch boisk. Pierwsze z nich – boisko piłkarskie o nawierzchni ze sztucznej trawy - posiada wymiary 30 m x 62 m. Drugie boisko, o wymiarach 30 m x 44 m, jest przeznaczone do piłki ręcznej, siatkówki, koszykówki i tenisa. Kompleks posiada zaplecze sanitarno – szatniowe i jest wyposażony w niezbędny sprzęt sportowy.

We wcześniejszych latach powstały boiska wielofunkcyjne przy Zespołach Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, 3 i 6 oraz Miejskim Zespole Szkół Nr 3 w dzielnicy Polanka.

3.10. Rozwój turystyki rowerowej na Podkarpaciu - utworzenie tras rowerowych w Krośnie (C7).

Zadanie polega na stworzeniu systemu ścieżek i tras rowerowych z wykorzystaniem istniejących dróg i ciągów pieszych poprzez częściowe wykonanie nowych nawierzchni lub wydzielenie i odpowiednie oznakowanie nawierzchni już istniejących. W 2009 r. w ramach budowy oraz remontów chodników wydzielono ścieżki rowerowe przy ul. Wojska Polskiego, ul. Okrzei, Witosa i Rzeszowskiej (łączna długość: 2 080 m).

3.11. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie stacji ZHP w Woli Michowej (C7).

Na należącym do miasta terenie, położonym nad brzegiem rzeki Osławy, powstanie baza harcerska o wysokim standardzie. W 2009 r. uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, decyzję o warunkach zabudowy dla całości inwestycji oraz pozwolenie na budowę budynku sanitarnego.

3.12. Modernizacja hali sportowej przy ul. Legionów (C7).

W 2009 r. kontynuowano prace modernizacyjne. Wykonano termomodernizację dachu nad częścią sanitarno – szatniową oraz izolację pionową fundamentów hali.

3.13. Termomodernizacja krytej pływalni o zasięgu regionalnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 (C7).

W 2009 r. wykonano docieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Wykonano także wentylację mechaniczną oraz instalację solarną. Dzięki inwestycji uzyskano efekty ekologiczne, polegające na oszczędności zużycia gazu na ogrzewanie budynku oraz podgrzewanie centralnej ciepłej wody i wody basenowej.

Zadanie zakończono w 2010 r.

3.14. Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5 (C7).

W ramach zadania opracowana została kompletna dokumentacja projektowa na budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5 (ul. Grunwaldzka) wraz z zapleczem sanitarno – szatniowym. Uzyskano wymagane uzgodnienia oraz pozwolenie na budowę.

3.15. Stwarzanie warunków do realizacji lekcji wychowania fizycznego na krytych pływalniach (C11).

W ramach zajęć wychowania fizycznego wszystkie krośnieńskie szkoły miały możliwość korzystania z infrastruktury Zespołu Krytych Pływalni (pływalnia przy ul. Wojska Polskiego oraz przy ul. Rzeszowskiej), na podstawie zawartych umów finansowanych z budżetu miasta. Szkoły korzystały także z dowozu uczniów na baseny. W 2009 r. na ten cel zabezpieczono w budżecie gminy ponad 760 000 zł.

3.16. Realizacja projektów społeczno - edukacyjnych (C11).

Ważnym elementem wpływającym na jakość funkcjonowania szkół są projekty społeczno – edukacyjne. W 2009 r. w krośnieńskich szkołach realizowane były projekty, na które pozyskano dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, głównie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

„Program wsparcia uczniów szkół zawodowych Gminy Krosno” – projekt realizowany przez miasto we wszystkich zespołach szkół ponadgimnazjalnych w Krośnie, w okresie od sierpnia 2008 r. do lipca 2009 r. Projekt objął 1173 uczniów. Łączny koszt projektu - 287 274 zł, z czego kwota 34 472 zł to udział miasta, natomiast 252 801 zł to dofinansowanie z Unii Europejskiej. Celem głównym było podniesienie jakości i atrakcyjności oferty szkolnictwa zawodowego. W ramach projektu zakupiono dla szkół pomoce dydaktyczne – naukowe, takie jak: podręczniki, globusy, mapy, bryły geometryczne, programy komputerowe.

„Podkarpacki program stypendialny dla uczniów w roku 2009” – pomoc stypendialna objęła uczniów z terenów wiejskich uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych kończących się maturą. Wartość stypendium dla jednego ucznia wyniosła od 1750 zł do 2000 zł. Pomocą zostało objętych 1112 uczniów. Wyplacono kwotę 2,2 mln zł.

„Talent – Praca – Sukces” – projekt realizowany przez I Liceum Ogólnokształcące w latach 2008 – 2009. Celem było istotne podniesienie poziomu wiedzy uzdolnionych gimnazjalistów w zakresie nauk matematyczno – przyrodniczych, technologii informacyjno – komunikacyjnych (ITC), przedsiębiorczości i języka angielskiego, a także poprawa samooceny, motywacji i umiejętności interpersonalnych uczestników projektu w stopniu umożliwiającym osiągnięcie bardzo wysokich wyników w testach gimnazjalnych oraz dynamiczny

rozwój kompetencji kluczowych w dalszej edukacji. Łączny koszt projektu to 293 217 zł, całość kwoty pochodzi z UE.

„Europejskie certyfikaty drogą do sukcesu – dostosowanie umiejętności posługiwania się językami obcymi oraz ICT do wymogów rynku pracy w ramach dodatkowej oferty edukacyjnej III LO w Krośnie” – projekt realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w latach 2009 – 2010. Głównym celem było zwiększenie wiedzy i umiejętności w zakresie znajomości języków obcych i nowoczesnych technologii informacyjnych, a rezultatem uzyskanie certyfikatów językowych (TELC) i informatycznych (ECDL). Łączny koszt projektu 267 298,25 zł, całość kwoty pochodzi z UE.

„Podniesienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia poprzez cykl kursów udoskonalających” - projekt realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w latach 2008 - 2009. Głównym celem była realizacja kursów dla uczniów wszystkich typów szkół – kursu operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie CMC, AUTOCAD, ECDL (komputerowe prawo jazdy). Łączny koszt projektu 299 630 zł, w tym środki miasta to 36 180 zł.

„Kampania informacyjno-promocyjna w zakresie formalnego Kształcenia Ustawicznego” - projekt realizowany przez Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w latach 2008 – 2009. Jego głównym celem była promocja kształcenia formalnego skierowana do osób dorosłych bezrobotnych. Łączny koszt projektu 266 006 zł, całość kwoty pochodzi z UE.

„Słuchać by słyszeć – słyszeć by słuchać” – projekt realizowany przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Krośnie w latach 2009 – 2013. Celem projektu jest: opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnego programu nauczania, pozyskanie specjalistycznej kadry, zminimalizowanie zaburzeń uwagi i lateralizacji słuchowej, poszerzenie oferty zajęć specjalistycznych o innowacyjną metodę terapii, podniesienie efektywności i atrakcyjności oferty edukacyjno – terapeutycznej szkoły. Wartość projektu to 969 050,64 zł, całość kwoty pochodzi ze środków Unii Europejskiej.

„Szkoła kluczowych kompetencji. Program rozwijania umiejętności uczniów szkół Polski Wschodniej” – realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Krośnie w latach 2008 - 2012. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie autorskich programów kształcenia, dostosowanych do warunków szkoły, ukierunkowanych na podniesienie poziomu kluczowych kompetencji uczniów szkół zawodowych w Polsce Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno – przyrodniczych, technologii informacyjno – komunikacyjnych (ITC), języków obcych oraz przedsiębiorczości.

„Projekt Kopernik” - projekt realizowany przez I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Krośnie w latach 2009 – 2010 w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007 – 2013. Celem jest rozwój kontaktów polsko-słowackich na poziomie szkół ponadgimnazjalnych poprzez warsztaty astronomiczne i obserwacje astronomiczne. W ramach projektu przewidziany jest remont kopuły astronomicznej i wykonanie zegara słonecznego. Wartość projektu wynosi 219 211,00 zł.

W roku 2009 w ramach programu Leonardo da Vinci pozyskano około 250 tys. złotych na wyjazd uczniów ZSP Nr 5 na zagraniczny staż zawodowy.

Realizowano także inne projekty społeczno – edukacyjne, finansowane ze środków budżetowych:

„Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce” - w roku 2009 miasto na zadania inwestycyjne, edukacyjne, integracyjne, pomocy materialnej, pomocy psychologicznej i logopedycznej otrzymało dofinansowanie w wysokości ponad 63 tys. złotych. Zadania te były realizowane przez Przedszkole Miejskie Nr 1, Szkołę Podstawową Nr 6, Miejski Zespół Szkół Nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 oraz Miejską Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną. W ramach tych środków udało się również zorganizować plac zabaw dla dzieci romskich, zagospodarować teren boiska sportowego w dzielnicy Polanka, zakupić podręczniki i przybory szkolne dla uczniów romskich.

„Śpiewająca Polska” - ogólnopolski program rozwoju chórów szkolnych, realizowany przez I LO, które otrzymało dofinansowanie w wysokości ponad 1,5 tys. złotych.

„Radosna szkoła” - rządowy program wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia. W 2009 roku na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w 9 szkołach podstawowych miasto otrzymało kwotę 95 361 złotych, a w 2010 r. kwotę 29 911 złotych na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w dwóch pozostałych szkołach.

„Szkoła ucząca się” – program prowadzony przez Fundację Centrum Edukacji Obywatelskiej i Polsko – Amerykańską Fundację Wolności. Program ma na celu doskonalenie warsztatu nauczycieli. Uczestniczyły w nim: Szkoła Podstawowa Nr 6, Miejski Zespół Szkół Nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1.

„Lekcja Samorządowa” – program realizowany od 2006 roku z inicjatywy Młodzieżowej Rady Miasta Krosna. Celem programu jest przybliżenie młodzieży spraw związanych z działalnością samorządu lokalnego, poznanie praw i obowiązków mieszkańców oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów na styku obywatel – urząd.

„Kolorowa Klasa Krosnoludka” - program wsparcia szkół podstawowych zapewniający każdemu uczniowi klas I-III możliwość pozostawiania książek i przyborów szkolnych w klasie. W ramach programu unowocześnia się sale lekcyjne, wyposażając je w meble, pomoce dydaktyczne, zabawki, sprzęt sportowy, sprzęt audiowizualny, tablice interaktywne.

„Podręcznik dla technika” – program zapewniający uczniom techników bezpłatne podręczniki do kształcenia zawodowego.

3.17. Unowocześnianie bazy oświatowej (C11).

W 2009 r. wykonano szereg prac inwestycyjnych i remontowych, które znacznie poprawiły stan techniczny szkół i placówek oświatowych. Realizowano wymianę stolarki okiennej, wymianę drzwi wejściowych, docieplenie ścian budynków, remonty dachów i kominów, modernizację systemów grzewczych i instalacji elektrycznej, remonty sanitariatów, sal lekcyjnych, schodów i korytarzy,

modernizację sal gimnastycznych i siłowni, modernizację i adaptację pomieszczeń szkolnych do celów dydaktycznych, wymianę posadzek, zagospodarowanie terenów przy szkołach i przedszkolach pod kątem wspomagania zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych.

Realizowano także zadanie inwestycyjne „Poprawa jakości kształcenia poprzez przebudowę warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Krośnie”, współfinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Dzięki temu powstały nowoczesne pracownie do nauczania w klasach technicznych, a pracownie językowe zostały doposażone w sprzęt zapewniający wyższy poziom kształcenia.

3.18. Przebudowa Bursy Międzyszkolnej przy ul. Bohaterów Westerplatte (C11).

W 2009 r. zakończono realizację zadania. Dokończono remont pokoi, jadalni, świetlicy oraz hallu.

3.19. Wspieranie uczniów wybitnie uzdolnionych (C14).

Miasto wspiera uczniów uzdolnionych poprzez system stypendiów za osiągnięcia w nauce oraz za wybitne osiągnięcia artystyczne i sportowe. W roku 2009 przyznano stypendia 20 uczniom gimnazjów oraz 13 uczniom ze szkół ponadgimnazjalnych. Stypendyści otrzymują przez 10 miesięcy w roku kwoty w wysokości od 100 zł do 200 zł miesięcznie. Łącznie na stypendia za wyniki w nauce, osiągnięcia sportowe i artystyczne przeznaczono kwotę 39 500 zł.

Inną formą wspierania i promowania uczniów zdolnych są przyznawane od 2004 r. Nagrody Prezydenta Miasta dla uczniów, którzy uzyskali wyróżnienia w finałach konkursów i zawodów międzynarodowych, ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych oraz wojewódzkich konkursów interdyscyplinarnych i przedmiotowych. W uroczystości „Primus inter pares” uczestniczą wyróżnieni uczniowie, ich rodzice, dyrektorzy szkół i opiekunowie. W 2009 r. przyznano 32 nagrody i 75 wyróżnień. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe oraz karnety na miejskie imprezy kulturalne oraz na korzystanie z obiektów sportowych.

3.20. Zwiększenie zasobów mieszkaniowych miasta (C15).

W 2009 r. Towarzystwo Budownictwa Społecznego oddało do użytku dwa nowe bloki przy ul. Żwirki i Wigury. Powstały 84 mieszkania przeznaczone na wynajem. Rozpoczęto także budowę kolejnego bloku dla 48 rodzin.

Ponadto miasto oddało do użytku 28 nowych mieszkań socjalnych w budynku wielorodzinnym przy ul. Popiełuszki.

3.21. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji niektórych zadań miasta w sferze społecznej (C16).

Miasto Krosno na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o pomocy społecznej zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym w drodze otwartych konkursów ofert.

W 2009 r. organizacje wybrane w ramach konkursów organizowały m.in. wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi oraz rodzin zagrożonych narkomanią, prowadziły biuro porad obywatelskich, zajęcia z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, świetlice socjoterapeutyczne oraz kuchnię i schronisko dla bezdomnych.

Z pomocy skorzystało wiele osób znajdujących się w potrzebie, w tym:

- 105 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych opieką,
- 180 osób objętych dożywianiem,
- 500 osób korzystających z porad i informacji,
- 16 osób korzystających ze schroniska,
- 541 osób korzystających z wypoczynku, w tym z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych narkomanią,
- 80 dzieci korzystających ze świetlic socjoterapeutycznych,
- 180 osób starszych objętych wsparciem aktywnego trybu życia,
- 156 osób objętych usługami opiekuńczymi nad chorym.

3.22. Utworzenie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (C16).

W 2009 r. zostało utworzone Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych. W zaadaptowanych pomieszczeniach budynku przy ul. Grodzkiej 10 mieszczą się biura oraz sala konferencyjna. Centrum stwarza możliwość korzystania przez organizacje z usług konsultingowych i porad prawnych, doradztwa z zakresu tworzenia nowych stowarzyszeń, pomocy w przygotowywaniu i rozliczaniu projektów konkursowych. Centrum wspiera i promuje działania stowarzyszeń oraz organizuje szkolenia i konferencje dla ich członków.

4. Obszar strategiczny EKOLOGIA.

Krosno – miasto czyste i zdrowe.

4.1. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w mieście (D1).

W 2009 r. kontynuowano budowę kanalizacji sanitarnej w mieście. W dzielnicy Polanka wybudowano 1,121 km sieci kanalizacyjnej, natomiast w dzielnicy Turaszówka – 2,090 km.

Prowadzone były także prace związane z rozdziałem kanalizacji ogólnospławnej. Wybudowano 3,599 km sieci kanalizacji deszczowej. Wykonano także ok. 7 km sieci kanalizacji sanitarnej w ramach rozdziału kanalizacji w zlewni potoku Lubatówka.

Ponadto Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie Sp. z o.o. realizowało projekt pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie miasta Krosna”, którego elementami są m.in. modernizacja zakładów uzdatniania wody, przebudowa sieci magistralnych, modernizacja odcinków sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej, budowa suszarni osadów na oczyszczalni ścieków. Projekt jest współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W 2009 r. w ramach projektu wybudowano elektrownię biogazową na oczyszczalni ścieków przy ul. Drzymały. Wyprodukowana w elektrowni energia elektryczna jest wykorzystywana na potrzeby oczyszczalni i pokrywa ok. 2/3 zapotrzebowania.

4.2. Rekultywacja części środkowej składowiska odpadów (D5).

W 2009 r. w ramach dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego przeprowadzono rekultywację części środkowej składowiska odpadów (ok. 2 ha). Wykonano warstwy uszczelniające, filtracyjne i odgazowujące wraz z trzema studniami odgazowującymi.

4.3. Rozszerzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów (D5).

Akcyjny lub ciągły odbiór od mieszkańców różnego rodzaju odpadów w znacznym stopniu ogranicza ilość „dzikich wysypisk”. Pod hasłem „Porządkujmy wspólny dom” prowadzonych jest szereg działań, z których najważniejsze to:

- selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych,
- utylizacja wyrobów zawierających azbest,
- zbiórka zużytych baterii w ramach konkursu dla dzieci i młodzieży pod nazwą „Poszukiwacze Zaginionych Baterii”,
- zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- zbiórka odpadów zielonych,
- zbiórka odpadów elektrycznych i elektronicznych,
- zbiórka przeterminowanych leków p.n. „Przeterminowane leki wracają do apteki”,
- zbiórka termometrów rtęciowych p.n. „Wole mieć nowy niż stary rtęciowy”.

W 2009 r. zebrano selektywnie następujące ilości odpadów:

- opakowania z tworzyw sztucznych – 148,3 t,
- opakowania ze szkła gospodarczego – 446 t,
- opakowania z papieru i tektury – 267 t,
- opakowania z metali – 43,1 t,
- odpady zawierające azbest – 67 t,
- zużyte baterie – 2,7 t,
- odpady wielkogabarytowe – 70 t,
- odpady elektryczne i elektroniczne – 18,33 t,
- odpady zielone – 25,18 t,
- przeterminowane leki – 595 kg,
- termometry rtęciowe – 11 kg.

4.4. Współdziałanie w systemie zabezpieczeń przeciwpowodziowych (D7).

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej przygotowano dokumentację projektu pod nazwą „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasta Krosna poprzez remont potoku Lubatówka oraz odbudowę bulwaru na jego prawym brzegu”, dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Ogłoszono przetarg na realizację projektu.

Projekt polega na odbudowie i remoncie 1 106,19 m bulwaru na prawym brzegu oraz remoncie 1 891 m koryta potoku Lubatówka. W dniu 7 grudnia 2009 r. pomiędzy Zarządem Województwa Podkarpackiego a miastem została podpisana umowa o dofinansowanie inwestycji.

5. Obszar strategiczny WIZERUNEK.

Krosno – miasto znane, lubiane i szanowane.

5.1. Dbanie o estetyczny wygląd miasta (E1).

Zadanie polegało m.in. na utrzymaniu zieleni miejskiej, w tym parków, skwerów, kwietników i zieleni przydrożnej, donic kwiatowych na lampach ulicznych, organizowanie wystroju świątecznego i okolicznościowego miasta oraz organizacji kolejnej edycji Konkursu „Najpiękniejszy Ogród”.

Ponadto w ramach projektu „Anioły Pogranicza”, dofinansowanego z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka wykonano ozdoby bożonarodzeniowe na Rynku.

5.2. Czynne uczestnictwo miasta w targach o międzynarodowym znaczeniu (E3).

W kwietniu 2009 r. pracownicy Muzeum Rzemiosła przedstawiali ofertę Krosna podczas XIV Targów Turystyki i Wypoczynku „LATO 2009” w Warszawie. Były to największe zorganizowane w Polsce targi tej branży. Na stoisku miasta Krosna rozdawano foldery promujące atrakcje turystyczne Krosna oraz regionu: zabytki, muzea, imprezy kulturalne i turystyczne. Podczas trwania targów przeprowadzono quiz o Krośnie, w którym do wygrania były zestawy materiałów promocyjnych.

Wiosną 2009 r. w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie odbyły się Euroregionalne Targi Turystyczne „Karpaty”. Organizatorami wydarzenia były Podkarpacka Izba Gospodarcza w Krośnie oraz Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna. Krosno zaprezentowało na targach swoją ofertę dla turystów, w tym przygotowywaną atrakcję – Centrum Dziedzictwa Szkła. Targi zorganizowano także w nowatorskiej formule targów wirtualnych. Oferty wystawców przedstawione są na stronie internetowej www.targikarpaty.pl.

5.3. Realizacja niektórych zadań gminy w dziedzinie sportu, kultury i turystyki, zawartych w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi (E5).

Dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu kultury, sportu i turystyki zostały przekazane wybranym podmiotom po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2009 r. udzielono dotacje na realizację zadań publicznych w zakresie:

- organizacji imprez kulturalnych na terenie miasta – na łączną kwotę 82 000 zł,
- organizacji imprez sportowych na terenie miasta – na łączną kwotę 35 000 zł,
- organizacji imprez turystycznych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta – na łączną kwotę 8 000 zł,
- organizacji współzawodnictwa dzieci i młodzieży ze szkół krośnieńskich w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego – na łączną kwotę 31 000 zł,

Ponadto dotacje celowe na promocję miasta poprzez sport w łącznej wysokości 150 000 zł otrzymały stowarzyszenia i kluby sportowe, które brały udział w rozgrywkach ligowych o zasięgu ogólnopolskim oraz w mistrzostwach Polski.

5.4. Wykreowanie i zwiększenie rangi najważniejszych imprez cyklicznych odbywających się w mieście (E6).

W 2009 r. kontynuowano organizację cyklicznych wydarzeń, które na stałe wpisały się w kalendarz imprez kulturalnych Krosna. Jak co roku, odbyły się m.in. Międzynarodowe Górskie Zawody Balonowe, Jarmark Krośnieński i Festiwal Karpackie Klimaty. Po raz drugi zorganizowano imprezę Świet(l)ne Miasto, nawiązującą do tradycji naftowych regionu.

Ponadto szereg imprez kulturalnych o charakterze cyklicznym zorganizowało Regionalne Centrum Kultur Pogranicza (m.in. Krośnieńskie Spotkania Teatralne).

W mieście organizowane były także imprezy sportowe, m.in. Krośnieński Bieg Konstytucji, Bieg Niepodległości, Wyścig Kolarski Solidarności i Olimpijczyków.

Relacje z wymienionych wydarzeń zamieszczały lokalne i ogólnopolskie media. Ponadto odbył się koncert „Lato z Radiem Rzeszów”.

5.5. Stałe doskonalenie funkcjonowania urzędów i instytucji publicznych (E7).

Urząd Miasta Krosna został poddany audytowi Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2001, przeprowadzonemu przez Biuro Certyfikacji Polskiego Rejestru Statków S.A. z Gdańska. Audyt potwierdził prawidłowość funkcjonowania Urzędu Miasta. Nie stwierdzono żadnych niezgodności z normą ISO 9001:2001.

5.6. Rozwój partycypacji obywatelskiej młodzieży (E8).

Z inicjatywy Młodzieżowej Rady Miasta Krosna zorganizowano kolejną edycję programu „Lekcja samorządowa”, w którym brali udział uczniowie wszystkich krosnieńskich szkół ponadgimnazjalnych. W sali obrad Rady Miasta Krosna odbyło się siedem lekcji, z których każda prowadzona była przez inną szkołę. Poruszono tematykę związaną z historią samorządu lokalnego, jego relacjami z administracją państwową i Unią Europejską. Ponadto debatowano na temat Strategii Rozwoju Miasta, organizacji Urzędu oraz poradników interesanta.

Z okazji Dnia Dziecka zorganizowano także obrady IV Krośnieńskiego Parlamentu Dzieci i Młodzieży.

5.7. Skuteczne aplikowanie o środki zewnętrzne (E9).

W 2009 r. realizowano lub przygotowywano do realizacji następujące projekty:

„Poprawa powiązań komunikacyjnych poprzez przebudowę skrzyżowania na ulicy Bohaterów Westerplatte w Krośnie wraz z modernizacją ciągu gminnych dróg dojazdowych” (1,65 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013; całkowita wartość projektu: 2,51 mln zł).

„Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez poprawę powiązań komunikacyjnych dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych i lotniska wzdłuż ulic Zręcińska – Lotników” (3,67 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego; całkowita wartość projektu: 5,26 mln zł).

„Program wsparcia uczniów szkół zawodowych Gminy Krosno” (0,25 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki; całkowita wartość projektu: 0,28 mln zł).

„Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasta Krosna poprzez remont potoku Lubatówka oraz odbudowę bulwaru na jego prawym brzegu” (1,58 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego; całkowita wartość projektu: 1, 86 mln zł).

„Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie” (8,5 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka; całkowita wartość projektu: 12,65 mln zł). Projekt znajduje się

w Indykatorywnym Wykazie Projektów Kluczowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W 2009 r. została podpisana pre-umowa dotycząca projektu.

„Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie – I etap” (46,34 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego; całkowita wartość projektu: 93,53 mln zł). Projekt znajduje się na liście projektów kluczowych RPO WP. W 2009 r. miasto przekazało Instytucji Zarządzającej załączniki do przygotowania pre-umowy.

„Przebudowa ulicy Rzeszowskiej” (1,26 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego; całkowita wartość projektu: 1,84 mln zł).

„Poprawa jakości kształcenia poprzez przebudowę warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Krośnie” (1,58 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013; całkowita wartość projektu: 2,38 mln zł).

„Anioły Pogranicza” (0,04 mln euro ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013 oraz środków budżetu państwa; całkowita wartość wydatków kwalifikowanych projektu: 0,05 mln euro).

„Poprawa jakości świadczonych usług w placówkach pomocy społecznej w Krośnie” (0,88 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013; całkowita wartość projektu: 1,35 mln zł).

„Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie” (2,29 mln euro ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013; całkowita wartość projektu: 2,73 mln euro).

„Rekultywacja części środkowej składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Krośnie” (2,71 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013; całkowita wartość projektu: 3,19 mln zł).

5.8. Rozwój współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi (E10).

Krosno współpracuje z sześcioma miastami w oparciu o umowy partnerskie: Edeweht - Niemcy; Sarospatak, Sátoraljaújhely, Zalaegerszeg – Węgry; Užhorod – Ukraina, Uherské Hradiště – Czechy. Umowa partnerska z miastem Uherské Hradiště została podpisana w 2009 r.

Ponadto w 2009 r. podpisano deklarację o współpracy ze słowackim miastem Košice.

Pogłębianie współpracy partnerskiej skutkuje realizacją wspólnych projektów, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W 2009 r. we współpracy z miastami słowackimi rozpoczęto realizację projektu „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. Na przedsięwzięcie składa się budowa Parku Przygody w Krośnie, modernizacja wyciągu narciarskiego w Czarnorzekach, przebudowa sztucznego lodowiska w Svidniku oraz Budowa Centrum Linowego w Presovie.

Z kolei współpraca z norweskim miastem Fjell zaowocowała realizacją projektu „Wywołanie efektu synergii działań w wyniku jednoczesnego wdrożenia programów profilaktyki i promocji zdrowia oraz kompleksowej opieki perinatalnej”, współfinansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Współpraca w sferze kulturalnej realizowana była w ramach projektu „Anioły Pogranicza”, współfinansowanego z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka. Głównym celem projektu jest aktywizacja i wzajemna integracja środowisk twórczych, mieszkańców oraz instytucji po obydwu stronach granicy oraz promocja pogranicza na bazie jego specyfiki kulturowej i tradycji związanych z okresem Bożego Narodzenia. Wydarzenia kulturalne w ramach projektu organizowane były w Krośnie i Svidniku.

Część II. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta.

Obszar strategiczny ŁAD PRZESTRZENNY

Wysoki wskaźnik wydatków na transport i łączność potwierdza, że rok 2009 był rokiem wzmożonych inwestycji drogowych. Najważniejszą z nich stanowi rozbudowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 28.

Nadal na wysokim poziomie pozostaje wskaźnik wydatków majątkowych budżetu miasta, co świadczy o dążeniu do pobudzania rozwoju gospodarczego poprzez inwestycje.

Systematycznie wzrasta powierzchnia miasta, dla której obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ma to duże znaczenie dla potencjalnych inwestorów zainteresowanych Krosnem.

Tabela nr 1. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym ŁAD PRZESTRZENNY.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Wydatki miasta na transport i łączność w przeliczeniu na 1 mieszkańca	zł	115,40	145,08	182,51	245,52	210,62	276,07	614,05	669,65	UM
Wydatki majątkowe budżetu miasta jako odsetek wydatków ogółem	%	11,13	16,97	18,59	17,71	27,7	22,54	29,47	23,23	UM
Procent pokrycia obszaru miasta planami miejscowymi	%	6,5	8,3	11,3	11,3	21,3	21,3	29	30	UM

UM- dane Urzędu Miasta Krosna

Obszar strategiczny PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Światowy kryzys ekonomiczny, jaki rozpoczął się pod koniec 2008 r., nie ominął Krosna. Pierwsze oznaki spowolnienia gospodarczego obrazują dane za rok 2008. Nastąpił spadek nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach, a także nieznaczny spadek produkcji sprzedanej przemysłu.

Pozytywny jest jednak fakt, iż systematycznie rośnie wskaźnik przedsiębiorczości oraz liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela nr 2. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Podmioty gospodarcze.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	szt.	5 039	5 105	5 073	5 097	5 134	5 174	5 234	5 278	GUS
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	szt.	103	105	104	105	107	109	110	111	GUS
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	szt.	26	30	33	37	44	46	45	46	GUS
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	os.	3 846	3 858	3 798	3 769	3 775	3 776	3 860	3 917	GUS
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach	mln zł	103,8	101,6	139	126,1	135,7	211,7	128,9	b.d.	GUS
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach	mln zł	1574,3	1603,5	1705,1	1694,9	1837,2	1887,8	2105,4	b.d.	GUS
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca	zł	18033	22795	20893	21833	25483	30018	29519	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

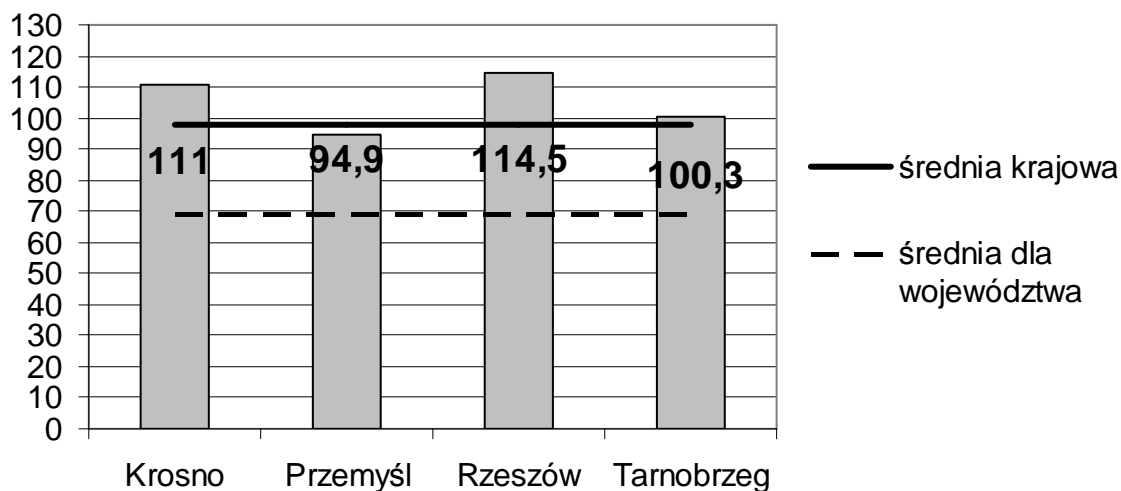
b.d. – brak danych

W porównaniu z innymi miastami województwa podkarpackiego, wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w odniesieniu do liczby mieszkańców jest bardzo korzystny – Krosno zajmuje drugie miejsce (za Rzeszowem).

Wskaźnik przedsiębiorczości w Krośnie jest także znacznie wyższy niż średnia dla województwa podkarpackiego, która wynosi 69 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców oraz wyższy od średniej krajowej, wynoszącej 98,1. Fakt ten bardzo pozytywnie świadczy o aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców miasta.

Wykres nr 1. Wskaźnik przedsiębiorczości w miastach na prawach powiatu (liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców).

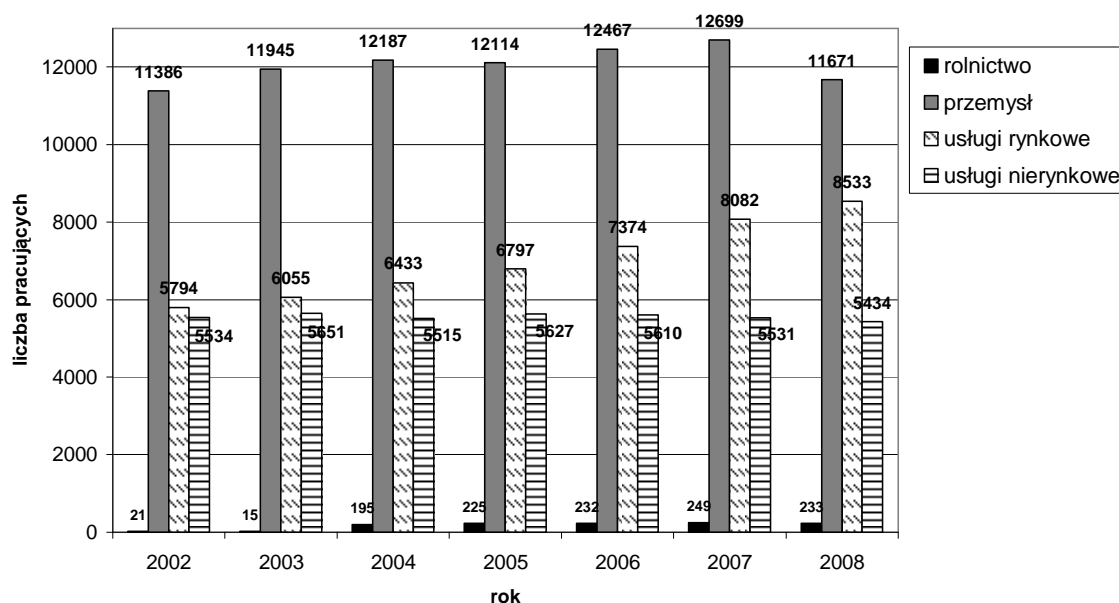
Wskaźnik przedsiębiorczości w 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Trudności krośnieńskich przedsiębiorstw, związane ze światowym kryzysem, potwierdza znaczny spadek liczby osób pracujących w przemyśle. Nastąpił jednak wzrost liczby pracujących w usługach rynkowych.

Wykres nr 2. Pracujący w Krośnie według branż.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W sferze turystyki na uwagę zasługuje dalszy rozwój branży hotelarskiej. W 2009 r. na terenie Krosna powstały trzy nowe obiekty świadczące usługi hotelarskie.

Tabela nr 3. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Turystyka.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Liczba miejsc noclegowych	szt.	311	341	350	362	407	478	478	535	UM
Korzystający z noclegów	os.	8 885	11 231	10 232	7 761	8 066	9 859	14 919	15 181	GUS
Liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów	os.	1 841	1 791	1 905	2 097	2 399	2 387	2 445	2 422	GUS
Udzielone noclegi	szt.	17 075	15 790	17 101	12 497	8 277	10 892	22 320	22 382	GUS
Noclegi udzielone turystom zagranicznym	szt.	1 901	2 010	2 105	2 318	2 604	2 726	4 313	3 783	GUS

UM – dane zebrane przez Urząd Miasta Krosna

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

Obszar strategiczny SFERA SPOŁECZNA

W sferze społecznej, w 2009 r. nadal występowało ujemne saldo migracji i spadała liczba mieszkańców miasta.

Kryzys gospodarczy znalazł odzwierciedlenie we wskaźniku stopy bezrobocia, który wzrósł w 2008 i 2009 r. Pomimo tego stopa bezrobocia należała do niższych w skali kraju.

Optymistyczne są dane Komendy Miejskiej Policji w Krośnie, które wskazują na systematyczny spadek przestępczości w mieście. Informacje Komendy potwierdzają także, że w 2009 r. na krośnieńskich drogach było bezpieczniej – wydarzyło się znacznie mniej wypadków niż w roku poprzednim.

Warto odnotować utrzymujący się na wysokim poziomie wskaźnik liczby nowych mieszkań oddanych do użytkowania.

Tabela nr 4. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym SFERA SPOŁECZNA.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Liczba mieszkańców miasta	os.	49057	48812	48657	48442	48095	47830	47703	47563	UM
Kobiety na 100 mężczyzn	os.	111	111	111	111	111	111	111	112	GUS
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	%	22,1	20,9	20	19	18,6	18,0	17,6	17,2	GUS
Ludność w wieku produkcyjnym	%	64,2	65,1	65	66	66,1	66,2	66,1	65,9	GUS
Ludność w wieku poprodukcyjnym	%	13,7	14	15	15	15,3	15,8	16,4	16,9	GUS
Przyrost naturalny	‰	0,9	0,5	-0,4	0,5	0,6	0,9	1,5	0,8	GUS
Saldo migracji	‰	-5	-5,2	-1,6	-4,4	-5,0	-7,4	- 2,5	- 2,3	GUS
Liczba przestępstw	szt.	1799	1653	1461	1642	1583	1549	1293	1198	KMP
Liczba przestępstw (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)	szt.	37	34	30	34	33	32	27	25	KMP
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym	szt.	1221	1216	888	1241	1106	1066	871	727	KMP
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)	szt.	25	25	18	26	23	22	18	15	KMP
Liczba wypadków drogowych	szt.	63	49	51	34	35	48	56	35	KMP
Pracujący	os.	22735	23666	24038	24471	25399	26269	25579	b.d.	GUS
Pracujący na 1 000 mieszkańców	os.	436	485	494	505	532	550	538	b.d.	GUS
Stopa bezrobocia rejestrowanego	%	10,1	9,3	8,1	8,3	6,7	4,8	5,2	6,8	GUS

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	zł	1 826	1 870	1 887	1 905	1 969	2 137	2 300	2 495	GUS
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej	%	81,6	80,8	78,3	76,0	74,7	74,5	72,8	75,2	GUS
Budynki oddane do użytkowania	szt.	113	202	160	140	103	115	127	89	GUS
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	szt.	b.d.	179	109	104	78	91	85	54	GUS
Mieszkania oddane do użytkowania	szt.	124	183	116	129	203	221	113	182	GUS
Powierzchnia użytkowa nowooddanych mieszkań	m ²	15785	29196	17719	18065	17699	22315	15148	15989	GUS
Wydatki miasta na kulturę i sport w przeliczeniu na 1 mieszkańca	zł	189	209	240	210	246	572	594	317	UM
Ćwiczący w klubach	os.	1 294	b.d.	1 540	b.d.	2001	b.d.	1778	b.d.	GUS
Ćwiczący w klubach na 1000 mieszkańców	os.	26	b.d.	32	b.d.	41,9	b.d.	37	b.d.	GUS
Liczba studentów	os.	b.d.	4 152	4 931	5 097	4 879	4 969	4 561	b.d.	GUS

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

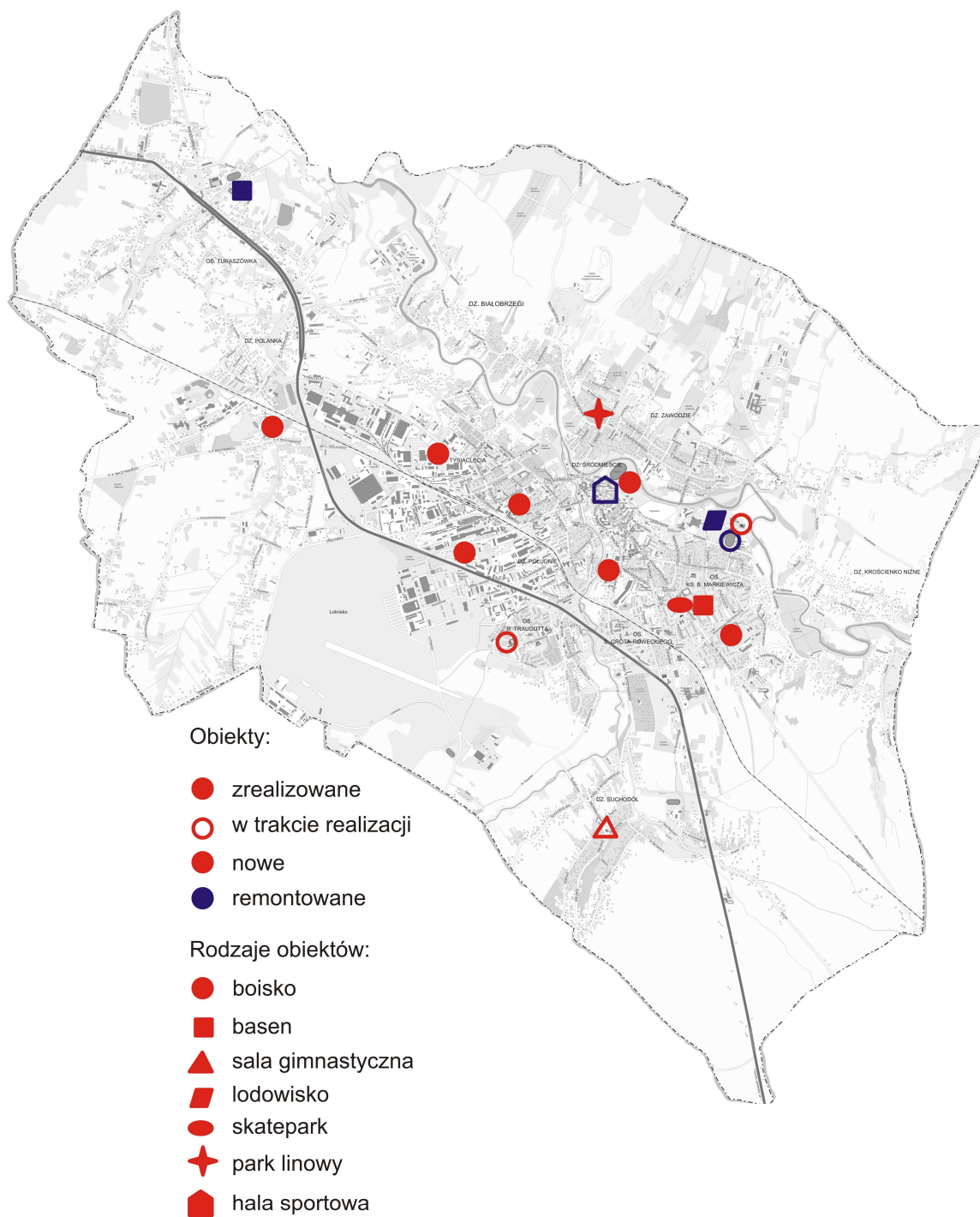
GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

KMP – dane Komendy Miejskiej Policji w Krośnie

b.d. – brak danych

Systematycznie ponoszone w okresie realizacji Strategii nakłady inwestycyjne na infrastrukturę sportowo – rekreacyjną, zaowocowały znaczącym wzbogaceniem oferty miasta w tym zakresie oraz upowszechnieniem dostępu do obiektów sportowych.

Rys. nr 1. Inwestycje w infrastrukturę sportową na terenie Krosna w latach 2004-2010.

Obszar strategiczny EKOLOGIA

W obszarze ekologii wystąpił nieznaczny spadek ilości wytworzonych odpadów.

Tabela nr 5. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym EKOLOGIA.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	%	98,25	98,26	98,30	97,11	97,08	96,98	96,75	b.d.	GUS
Emisja zanieczyszczeń pyłowych	t	265	331	270	216	157	78	81	71	GUS
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t	1 712	2 334	1 692	1 316	889	437	509	454	GUS
Emisja zanieczyszczeń gazowych	tys. t	159,3	157,6	139,6	135,7	130,1	123,6	114,3	99,4	GUS
Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t	5	9	10	9	7	8	10	8	GUS
Odpady wytworzone	tys. ton	19,2	22,9	24,5	24,9	24,7	49,1	60,4	57,1	GUS
Odpady poddane odzyskowi	tys. ton	18,1	22,5	23,3	23,5	23,7	27,6	28,0	24,9	GUS
Odpady unieszkodliwione	tys. ton	1,1	0,9	0,7	0,1	0,7	20,8	32,2	28,9	GUS
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska	tys. zł	2748	4840	12691	10801	46578	7933	6801	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych
b.d.- brak danych

Obszar strategiczny WIZERUNEK

W dziedzinie wizerunku miasta na uwagę zasługuje dalszy rozwój współpracy z miastami partnerskimi oraz organizacjami pozarządowymi.

Spadek udziału środków zewnętrznych pozyskanych na realizację zadań miasta wynika z faktu, iż w 2009 r. wiele projektów znajdowało się w fazie przygotowawczej.

Tabela nr 6. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym WIZERUNEK.

Wskaźnik	Jednostka	Rok								Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Liczba czynnych miast partnerskich, z którymi została podpisana umowa o współpracy	szt.	2	2	2	2	3	4	5	6	UM
Wielkość zewnętrznych środków pozyskanych na realizację różnego typu zadań	tys. zł	3 198	3 161	8 165	5 342	26474	12816	13509	5 040	UM
Udział pozyskanych środków zewnętrznych w dochodach miasta ogółem	%	2,5	2,7	6,2	3,6	15,2	7,2	6,6	2,5	UM
Wartość dotacji przekazywanych organizacjom pozarządowym przez Gminę Krosno	tys. zł	254	252	267	384	1 530	1 689	2 810	2 706	UM

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

*Prezydent Miasta Krosna
Piotr Przytocki*